

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
курсів підвищення кваліфікації викладачів закладів позашкільної освіти
та вчителів
(за спеціалізаціями)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

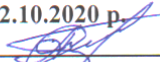
В.С. Курило

(протокол № 3 від 30.10.2020 р.)

Освітня професійна програма
вводиться в дію з 1 січня 2021 р.

Ректор _____ С.В. Савченко
(наказ № 156-ОД від 30.10.2020 р.)

Старобільськ – 2020

Освітню програму курсів підвищення кваліфікації
закладів позашкільної освіти (за спеціалізаціями)
затверджено
на засіданні кафедри музичного мистецтва та
хореографії
Протокол № 2 від 12.10.2020 р.
Завідувач кафедри О.С. Плохотнюк

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (навчально-методичною комісією) кафедри музичного мистецтва та хореографії у складі:

1. Плохотнюк Олександр Сергійович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва та хореографії (e-mail: alexandr.plohotnyuk@gmail.com).

Характеристика освітньої програми:

<i>Кількість кредитів ECTS</i>	5.0 кредитів ECTS (150 годин)
<i>Кожен модуль складається</i>	1 кредит ECTS (30 годин)
<i>Загальна кількість модулів</i>	5
<i>Форма навчання</i>	Заочно-дистанційна

Мета програми:

підготовка професійних кадрів вищої кваліфікації, здібних забезпечити національне, духовне та культурне відродження України; удосконалення професійно-педагогічних здібностей викладача закладу позашкільної освіти, його гармонійний та всебічний розвиток як фахівця, розвиток його професійної самостійності, творчого мислення та естетичного смаку, формування сучасного погляду на стан музичної педагогіки, його суспільне призначення та важливу просвітницьку роль.

Завдання:

- поглиблення та вдосконалення філософсько-методологічних та мистецтвознавчих знань щодо ролі професійно-педагогічної майстерності в освіті, науці, суспільстві;
- удосконалення загальної музично-педагогічної підготовки як основи професійної компетентності педагогічних працівників мистецького профілю, фахових знань і вмінь, необхідних для реалізації сучасного змісту загальної музичної освіти;
- вдосконалення предметних знань і вмінь з сучасних проблем галузі;
- методична підготовка, яка передбачає оволодіння сучасними методами викладання предмету, ефективними традиційними й інноваційними педагогічними технологіями;
- підвищення загальнокультурного рівня.

Програмні результати навчання

Знання:

- теорії та практики виконавської майстерності;
- основних принципів планування навчально-виховного процесу, навчальної документації та форми контролю;
- сучасних методів та засобів наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у т.ч., методів роботи з інформацією, методів аналізу даних;
- термінології музичного мистецтва, його понятійно-категоріального апарату;
- сучасних тенденцій розвитку музичної освіти.

Уміння:

- професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
- вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
- володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

.....

Комунікація:

- здатність до інтегрування здобутих знань з проблем виконавства, професійно-педагогічної майстерності у професійній діяльності;
- володіння навичками ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, навички роботи в колективі;
- здатність організувати ефективну співпрацю в учнівському та педагогічному колективах;
- викладання фахових музичних дисциплін з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей

навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

Автономія і відповідальність:

- здатність вчитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію;
- відповідальний за створення позитивного психологічного клімату, забезпечення процесу виховання і навчання всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту;
- здатний самостійно виконувати завдання професійно-педагогічної діяльності викладача закладу освіти, розв'язувати завдання та відповідати за результати своєї діяльності.

Модулі освітньої програми

№ з/п	Назва модуля, теми	Загальна кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. (1 кредит ECTS 30 годин)					
1.	Професійна педагогічна майстерність як музично-педагогічна проблема	12	2	2	8
2.	Структура музичної педагогіки та її зв'язок з іншими науками	10	2	2	6
3.	Психолого-педагогічна специфіка професійної орієнтації студентів	8	-	-	8
Загальна кількість годин модуля 1		30	4	4	22
Модуль 2. (1 кредит ECTS 30 годин)					
1.	Специфіка музичної освіти у вимірах особистісного підходу до навчання	12	2	2	8
2.	Філософські та естетичні засади сучасної музичної освіти	10	2	2	6
3.	Професійні вимоги до діяльності педагога-музиканта	8	-	-	8
Загальна кількість годин модуля 2		30	4	4	22
Модуль 3. (1 кредит ECTS 30 годин)					
1.	Культурологічний контекст сучасної професійної музичної освіти	12	2	2	8
2.	Особливості музично-педагогічного мислення, формування відповідних навичок	10	2	2	6
3.	Роль проблемного навчання у формуванні музично-педагогічного мислення	8	-	-	8
Загальна кількість годин модуля 3		30	4	4	22
Модуль 4. (1 кредит ECTS 30 годин)					
1.	Порівняльний аналіз інтерпретацій як засіб активізації науково-пізнавальної діяльності майбутнього педагога-музиканта	12	2	2	8
2.	Освоєння сучасного педагогічного репертуару як важлива складова частина професійного навчання музиканта-педагога	10	2	2	6
3.	Специфіка професійного педагогічного спілкування в музичних навчальних закладах	8	-	-	8
Загальна кількість годин модуля 4		30	4	4	22
Модуль 5. (1 кредит ECTS 30 годин)					
1.	Діалектика художнього сприйняття. Сприйняття і розуміння музичного мистецтва в системі	12	2	2	8

	взаємовідносин педагог – учень				
2.	Форми організації навчально-виховної роботи: колективні та індивідуальні форми роботи викладача музики	8	-	2	6
3.	Методологія і методи музично-педагогічної діяльності, їх класифікація	10	2	-	8
Загальна кількість годин модуля 5		30	4	4	22
Загальна кількість годин освітньої програми		150			

Форма атестації

Атестація проводиться у формі складання (написання) курсової (творчої) роботи або творчого проекту, після завершення курсів видається документ встановленого зразка (сертифікат) про підвищення кваліфікації.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА

ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТВОРЧИХ РОБІТ З ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

- Музична педагогіка і професійна педагогічна майстерність: сутність, структура, дефініції. Зв'язок музичної педагогіки з іншими науками.
- Психолого-педагогічні особливості педагогічної профорієнтації учнів-музикантів.
- Особливості мистецької освіти у вимірах особистісно-зорієнтованого підходу; пізнання особистості учня-музиканта і його формування як творчої особистості.
- Філософські засади мистецької освіти. Культуровідповідність освіти. Світоглядна функція мистецтва, категорія «образ світу». Проблема діалогу, поняття художньої комунікації.
- Професійні вимоги до діяльності педагога-музиканта.
- Специфіка музично-педагогічного мислення і формування відповідних навичок як найважливіша умова підготовки до музично-педагогічної діяльності.
- Роль проблемного навчання у формуванні музично-педагогічного мислення.
- Специфіка педагогічного спілкування в музичних навчальних закладах. Стили педагогічного керівництва.
- Педагогічний вплив; педагогічна взаємодія; педагогічна ситуація і педагогічні принципи.
- Діалектика і структура художнього сприйняття; індивідуально-типологічні особливості художнього сприйняття; сприйняття і розуміння музичного мистецтва в системі взаємовідносин педагог – учень.
- Професійна спрямованість навчально-виховного процесу; форми організації навчально-виховної роботи: колективні форми роботи викладача музики, індивідуальні форми роботи педагога, самостійна навчальна робота учня.
- Методи музично-педагогічної діяльності та їх класифікація. Методи контролю результатів навчання і виховання.
- Поняття педагогічної технології; класифікація педагогічних технологій; традиційні технології музичного навчання. Основні якості сучасних музично-педагогічних технологій; технологія і зміст музичної освіти.
- Інноваційне навчання. Акмеологічний підхід.
- Поняття евристики. Музично-педагогічна евристика. Навчальна евристична музична діяльність; методи евристичного пошуку.

16. Освоєння сучасного педагогічного репертуару як важлива складова професійного навчання музиканта-педагога.
17. Мотиваційно-стимулюючі та дидактико-методичні умови як чинники ефективного процесу професійної підготовки майбутнього викладача музики.
18. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності музиканта як чинник професійної успішності. Поняття авторської педагогічної школи (на прикладі відомих педагогів-музикантів).
19. Специфіка викладацької діяльності в музичних закладах освіти; проблема адаптації майбутніх фахівців до реальних умов професійної діяльності.
20. Компетентнісний підхід, базові компетенції викладача вищої школи; перелік компетенцій в галузі організації навчально-виховної діяльності в музичному навчальному закладі.
21. Методика викладання гри на інструменті (вокалу). Предмет методики та її завдання.
22. Психологічні передумови музично-виконавської діяльності. Роль та особливості психофізіологічних процесів у музично-виконавській діяльності інструменталіста.
23. Темперамент та його значення в музично-виконавській діяльності. Типи і властивості темпераменту музиканта-інструменталіста.
24. Музикальність як категорія теорії виконавства. Методи розвитку музикальності учня.
25. Музичний слух його види та розвиток; поняття музично-виконавського слуху.
26. Музичний ритм та його структура; розвиток почуття музичного ритму; поняття музично-виконавського ритму.
27. Музична пам'ять та методи її удосконалення.
28. Виконавська майстерність: сутність, структура, методики розвитку.
29. Концепція художньої техніки музиканта-виконавця.
30. Поняття «музичний твір», зміст музичного твору; робота виконавця над музичним твором.
31. Артистизм музиканта-виконавця. Музично-педагогічний артистизм. Шляхи розвитку і вдосконалення музичного артистизму.
32. Майстерність педагога-виконавця: сутність і структура.
33. Методичні основи проведення уроку з спеціальності: зміст та завдання.
34. Сміслова інтонація. Методологічні основи процесу виконавського інтонування. Елементарні формули мікроструктурного інтонування.
35. Мислення в музично-виконавській діяльності інструменталіста. Специфіка і структура музично-виконавського мислення.
36. Уява, воля в музично-виконавській діяльності музиканта-виконавця.
37. Відчуття, сприйняття, увага в музично-виконавській діяльності музиканта-виконавця.
38. Передумови формування творчої самостійності музиканта-виконавця і музиканта-педагога.
39. Специфіка публічного концертного виступу. Особливості підготовки до концертних виступів.
40. Методи аналізу і оцінки концертного виступу.

Рекомендована література

1. Петрушин В. Музыкальная психология. – М., 1997.
2. Психология музыкальной деятельности. Теория и практика (под ред. Г. Ципина) – М., 2003.
3. Тихомирова Н., Скляр П. Музыкальная психология. – К., 2001.
4. Благоев Д., Гольденвейзер Е. В классе А. Б. Гольденвейзера. – М. 1986.
5. Баренбойм Л. Музыкальная педагогика и исполнительство. – Л., 1974.
6. Музыкальное исполнительство и педагогика. История и современность. Сб. ст. (сост. Гайдамович Т.) – М., 1991.
7. Музыкальная педагогика в идеях и лицах. Сб. ст. (ред.-сост. Селицкий А.) – Ростов/Дон, 1992.
8. В. Кузовлев. Дидактический принцип доступности и искусство педагога // Баян и баянисты. Ч. 2. (сост. Акимов Ю.). – М., 1974.
9. Цагарелли Ю. Исследование некоторых индивидуальных особенностей студентов в процессе воспитания музыканта // Вопросы профессионального воспитания баяниста. Вып. 48. Сб. тр. – М., 1980.
10. Длуговольский О. О формировании информационно-библиографической культуры баяниста // Вопросы народно-инструментального исполнительства и педагогики. Сб. ст. – Тольятти, 2002.
11. Булыго К. Проблемные ситуации в обучении баяниста // Баян и баянисты. Вып. 6. – М., 1984.
12. Гусарчук Т. Розвиток творчої особистості та психологічні аспекти індивідуалізації навчання // Проблеми музичної освіти. – К., 2003.
13. Психология развивающейся личности (под ред. А. В. Петровского) - М., 1987.
14. А. Алексеев. Из истории фортепианной педагогики. – К., 1974.
15. Л. Булатова. Педагогические принципы Е. Ф. Гнесиной. – М., 1976.
16. Методические записки по вопросам музыкального образования. Вып. 3 (сост. А. Лагутин). – М., 1991.
17. Музыкальное исполнительства и педагогика. История и современность. Сб. статей (сост. Т. Гайдамович). – М., 1991.
18. Г. Цыпин. Исполнитель и техника. – М., 1999.
19. А. Семешко. Баян в педвузі. – Кривий Ріг, 1993.
20. Актуальні питання педагогічної підготовки студентів музичних учбових закладів. Зб. статей. Ч. 1,2. – Донецьк, 1993.
21. Б. Беленький, Э. Эльбойм. Педагогические принципы Л. М. Цейтлина. – М., 1990.
22. Л. Бендерский. Киевская школа воспитания исполнителя на народных инструментах. – Свердловск, 1992.
23. Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Серія: Музичне виконавство, Книги 1-10, розділи: Видатні виконавці і педагоги України; Сучасні проблеми музичної педагогіки. – К., 1997-2004.